

Milí bratia a sestry, tretie prikázanie má jednoduché znenie: Pamätaj, že máš svätiť sviatočné dni!

Pápež Benedikt XVI. pri sv. omši 29. mája 2005, okrem iného povedal: „Dnes vám chcem predstaviť nedeľu ako „Veľkú noc týždňa“, ako výraz identity kresťanskej komunity a stred jej poslania. Zvolená téma nedele nás privádza do roku 304, keď cisár Dioklecián zakázal kresťanom pod trestom smrti vlastniť Sväté písmo, zhromažďovať sa v nedeľu na slávení svätej omše a budovať miesta pre stretnutia. V Abitene, v malej obci v dnešnom Tunise, bolo odhalených 49 kresťanov, keď v nedeľu v dome Oktávia Feliceho slávil svätú omšu napriek cisárovmu zákazu. Boli uväznení, a potom odvezení do Kartága, kde ich vypočúval prokonzul Anulinus. Okrem iného bola významná jedna odpoveď, ktorú dal kresťan Emeritus, prečo porušili cisársky zákaz. Odpovedal: „Sine dominico non possumus – Bez nedele nemôžeme žiť. Chýbali by nám sily k tomu, aby sme mohli znášať každodenné ťažkosti a nepodľahli im.“ Po krutých mukách bolo 49 kresťanov zabitých. Vyliatím svojej krvi potvrdili svoju vieru. Radšej zomreli, ako by mali prestať sláviť nedeľu. Zomreli, ale zvíťazili a my na nich dnes spomíname v sláve zmŕtvychvstalého Krista. Taká bola pre nich vzácna nedeľná sv. omša. Prípady abiténskych mučeníkov je udalosťou, o ktorej musíme premýšľať aj my, kresťania 21. storočia. Ani pre nás nie je ľahké žiť ako kresťania. Z duchovného hľadiska svet, v ktorom žijeme, je často poznačený neviazaným konzumizmom, náboženskou ľahostajnosťou, sekularizmom uzatvoreným voči nadprirodzenému, a môže sa zdať nevlúdnu púšťou. Máme však Eucharistiu, „*chlieb, ktorý zostúpil z neba*“ (Jn 6,58). Syn Boží, ktorý sa stal človekom, sa stal chlebom, aby tak bol pokrmom pre svoj ľud na ceste do zasľúbenej nebeskej zeme. Potrebujeme tento chlieb, aby sme čelili námahám a únave cesty. Nedeľa, Deň Pána, je jedinečnou príležitosťou k načerpaniu sily od toho, ktorý je Pánom života. Prikaz slávnosti nie je teda len povinnosť, ktorá bola nariadená zvonku. Zúčastniť sa na slávení nedele a živiť sa eucharistickým chlebom je pre kresťana nevyhnutnosťou, v ktorej môže nájsť energiu potrebnú pre ďalšiu cestu. Je to cesta, ktorá však nie je prikázaná, ale je to cesta, ktorú ukazuje Boh skrze svoj zákon, a vedie smerom vpísaným do samej podstaty človeka. Pokračovať na nej znamená pre človeka uskutočňovať seba samého; stratiť ju, znamená stratiť samého seba.“ Toľko Sv. Otec.

Teraz si ešte povedzme praktickú stránku, ako svätiť nedeľu. Povinnosť účasti na sv. omši platí pod ťažkým hriechom pre každého pokrsteného katolíka, ktorý užíva rozum a dosiahol vek sedem rokov. Samozrejme odporúča sa chodiť s deťmi do kostola od malička, aby si osvojili návyk účasti na sv. omši. Účasť na sv. omši má byť aktívna, koncilové dokumenty hovoria o participácii, t.j. podieľaní sa na slávení sv. omše. Túto povinnosť možno splniť už v predvečer nedele alebo sviatku. Akákoľvek sv. omša, ktorá sa slávi v sobotu alebo deň pred prikázaným sviatkom od 15. hodiny je s platnosťou pre nasledujúci deň.

Tu sa mi žiada urobiť malú poznámku. Mnohí argumentujú, že môžu sa pomodliť aj doma alebo v prírode. Že na to netreba chodiť do kostola. To je pravda, na modlenie netreba chodiť do kostola. Môžeme, ba musíme sa modliť aj v prírode, aj doma. Ale Eucharistiu doma nemáme. Nájdeme len v kostole a tam, kde je platne vysvätený kňaz. A práve eucharistické spoločenstvo je základom slávenia nedele. Nedeľná Eucharistia je vyjadrením našej viery. Možno tu stojí tiež otázka, prečo mnohí aj z našej farnosti, hoci sú na nedeľnej sv. omši v kostole, nepristúpia pri nej

aj k sv. prijímaniu. Prečo si sv. spoveď svojvoľne odkladajú na sviatky – na Vianoce či Veľkú noc a pol roka potom žijú v hriechoch...

Jestvuje niekoľko rozumných príčin, kedy neúčast' na omši nie je hriechom a netreba sa z toho spovedať:

1. Ak sa zúčastniť nie je jednoducho možné: či už zo zdravotných dôvodov, neodkladné cestovanie, pobyt v krajine alebo oblasti, kde nie je kostol, nútenie pracovať zo strany zamestnávateľa, ospravedlnené sú tiež deti, ktorým rodičia bránia a zakazujú chodiť do kostola, neprítomnosť kňaza a svätá omša sa jednoducho neslávi.

2. Služba lásky, ktorá má prednosť pred akýmkoľvek príkazom: napr. zostať doma pri chorom; matka s maličkými deťmi veku, ktoré potrebujú starostlivosť; živelné pohromy a rôzne nešťastia. Týka sa aj ľudí, ktorí majú službu v prospech verejného dobra (napr. zdravotníci, vojaci, policajti, strážnici, dopravcovia, energetici).

V takýchto prípadoch je potrebné venovať primeraný čas osobnej alebo spoločnej modlitbe (napríklad ruženec, krížová cesta, čítanie zo Svätého písma) alebo vypočuť svätú omšu v rozhlase či pozrieť v televízii.

Okrem slávenia kultu sa na nedeľu vzťahuje príkaz o odpočinku. Kresťan si má chrániť prežívanie nedele a má sa vyhýbať tomu, aby bez potreby ukladal iným to, čo by im prekážalo zachovať deň Pána. V nedeľu sa zdržiavame vykonávania takých prác a činností, ktoré sú na prekážku Božiemu kultu a potrebnému zotaveniu ducha i tela. Platí pravidlo: ak je práca aj každodenným zamestnaním človeka, vtedy nie je v nedeľu dovolená. Ak ju koná rekreačne, je dovolená. Neslobodno si z nedele urobiť nákupný alebo upratovací deň. Ani sa v nedeľu nedobieha, čo sa zameškalo v zamestnaní cez týždeň. Niekedy môže vzniknúť naliehavá potreba nakúpiť či upratať z dôvodu nečakanej návštevy alebo dobehnúť zameškané v práci. Nesmie sa to však stať pravidlom. Nedeľný odpočinok však nemá viesť k ničnerobeniu, nude a záhaľke. Vo voľnom čase možno venovať sa rodine, navštíviť príbuzných, priateľov alebo chorých. Veľké porušenie nedeľného odpočinku je ťažkým hriechom a treba sa z toho spovedať.

Na záver treba ešte dodať, že katolík je okrem nediel', povinný sláviť aj prikázané sviatky. Tých je deväť 4+3+2, čiže 4 sviatky Pána: Narodenie Pána (25.12.), Zjavenie Pána - Traja králi (6.1.), Nanebovstúpenie Pána (pohyblivý), Božie telo (pohyblivý). 3 sviatky Panny Márie: Nepoškvrnené počatie (8.12.), Bohorodička (1.1.), Nanebovzatie Panny Márie (15.8.). A 2 sviatky svätých: Sv. Peter a Pavol (29.6.) a Všetci svätí (1.11.).

Bratia a sestry, chráňme si teda nedeľu a učme sa ju správne prežívať, aby bola na naše posvätenie, na úžitok tela a ducha. Amen.